

DECIZIE

25 ianuarie 2017

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
lărgit al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele ședinței
Judecători

Valentina Clevadî
Ion Druță, Galina Stratulat,
Dumitru Mardari, Iuliana Oprea

judecând recursul declarat de lichidatorul Societății cu Răspundere Limitată „Lădița fermecată” în proces de faliment, Vasiliev Ruslan, în cauza intentată la cererea lichidatorului Societății cu Răspundere Limitată „Lădița fermecată” în proces de faliment, Vasiliev Ruslan împotriva terțului poprit Societatea cu Răspundere Limitată „Demi-Alitora” privind validarea popririi,

împotriva hotărârii Curții de Apel Chișinău din 11 octombrie 2016, prin care a fost respinsă cererea de validare a popririi și desființată poprirea,

CONSTATĂ:

La 21.12.2015, lichidatorul SRL „Lădița fermecată”, Vasiliev Ruslan a depus cerere de validare a popririi împotriva terțului poprit SRL „Demi-Alitora”, prin care a solicitat încasarea datoriei în mărime de 3 140 727,37 lei, a dobânzii de întârziere în mărime de 910 219,13 lei și a penalității contractuale în mărime de 282 665 lei din contul SRL „Demi-Alitora” în beneficiul SRL „Lădița fermecată” în proces de lichidare.

În motivarea cererii, lichidatorul SRL „Lădița fermecată” a invocat că în urma analizei actelor contabile, a stabilit că potrivit contractului de antrepriză nr. 2/10/A din 13.01.2010, SRL „Lădița fermecată”, în calitate de antreprenor, s-a obligat să execute lucrări de construcție a blocurilor din cadrul proiectului „Complexul locativ Demi-Alitora cu parcări subterane și obiective de menire comercială și social-culturală din str. Socoleni, 12, cu numărul cadastral 0100404034.01”, iar SRL „Demi-Alitora”, în calitate de beneficiar, s-a obligat să recepționeze lucrările și să achite prețul convenit.

Susține lichidatorul că la 15.08.2011, pentru executarea lucrărilor de construcție a blocului nr. 1B din cadrul proiectului indicat, părțile au încheiat contractul de antrepriză nr. 2-15/08, cu același conținut ca și contractul precedent.

Cu trimitere la capitolul IX, cartea a II-a Cod civil, în special la art. 946 alin. (1) Cod civil, lichidatorul a invocat că potrivit actului de verificare a decontărilor reciproce, semnat de ambele părți, la situația din 31.12.2012 s-a înregistrat o datorie a SRL „Lădița fermecată” față de SRL „Demi-Alitora” în sumă de 1 402 642,27 lei, iar în baza actelor de predare-primire a lucrărilor semnate de ambele părți pe parcursul anului 2013, această datorie s-a micșorat până la 6 454,81 lei.

Afirmă lichidatorul că actele indicate nu reflectă situația de fapt, deoarece în perioada anilor 2010-2013, SRL „Lădița fermecată” a mai executat lucrări de

construcție și a suportat cheltuieli aferente în sumă de 3 147 273,18 lei, în privința căreia au fost întocmite acte de predare-primire a lucrărilor remise SRL „Demi-Alitora” pentru semnare și achitare.

Deduce lichidatorul, reieșind din valoarea pretinsă a lucrărilor executate și datoria debitorului insolubil față de terțul poprit, că SRL „Demi-Alitora” înregistrează o datorie în sumă de 3 140 727,37 lei.

Consideră lichidatorul că terțul poprit are și obligația de a achita în beneficiul SRL „Lădița fermecată” dobânda de întârziere pentru perioada 15.05.2014 - 18.12.2015 în sumă de 910 219,13 lei, și penalitatea contractuală calculată pentru 180 zile în sumă de 282 665 lei.

În drept cererea lichidatorului SRL „Lădița fermecată” a fost întemeiată pe dispozițiile art. 8 alin. (2) lit. a), 9 alin. (1), 572 alin. (2), 619 alin. (2), 624, 268 alin. (1) lit. a) Cod civil și art. 5, 126, 149 ale Legii insolabilității.

Prin hotărârea Curții de Apel Chișinău din 11 octombrie 2016, a fost respinsă cererea lichidatorului procedurii de faliment simplificat a SRL „Lădița fermecată”, Vasiliev Ruslan cu privire la validarea popririi față de terțul poprit SRL „Demi-Alitora” ca neîntemeiată, fiind dispusă desființarea popririi instituită de lichidatorul SRL „Lădița fermecată” în procedura simplificată a falimentului față de terțul poprit SRL „Demi-Alitora” în mărime de 3 140 727,37 lei cu titlu de datorie, 910 219, 13 lei cu titlu de dobândă de întârziere și 282 665 lei cu titlu de penalitate contractuală.

Pentru a hotărî astfel, instanța de insolabilitate a invocat prevederile 356 CPC, art. 1 alin. (1), (2) și (4), 126 alin. (1)-(3),(5), (8), (9) și (11) din Legea insolabilității nr. 149 din 29.06.2012, art. 512 alin. (1), 514, 572 alin. (1) și (2), 603, 946 alin. (1) și (2), 948 alin. (1)-(3), 954 alin. (1) și (2), 957 alin. (1)-(3), 958 alin. (1)-(3), 959, 960 alin. (1)-(3), 962 alin. (1), 964, 966 alin. (1) și (3) Cod civil, menționând că din probele administrate la dosar, nu rezultă că lucrările invocate ar fi fost vreodată recepționate de către terțul poprit, iar actele unilaterale întocmite de debitorul insolubil nu pot fi reținute în calitate de probe în prezenta cauză.

Considerând ilegală hotărârea instanței de insolabilitate, la 24.10.2016 și 21.11.2016, lichidatorul SRL „Lădița fermecată” în proces de faliment, Vasiliev Ruslan a contestat-o cu recurs, solicitând admiterea recursului, casarea hotărârii Curții de Apel Chișinău din 11.10.2016 și emiterea unei noi hotărâri de validare a popririi.

În motivarea recursului, recurenta a invocat că instanța de insolabilitate nu a luat în considerație în ansamblu toate probele și nici nu a indicat în mod clar și cert motivul pentru care nu le-a reținut.

La fel a indicat că a înaintat instanței demers de obligare a terțului poprit să prezinte cartea tehnică, însă a fost respins prin încheierea din 27.09.2016, încheiere pe care o consideră ilegală, deoarece încalcă principiul contradictorialității.

A susținut recurentul că au fost prezentate acte de îndeplinire a lucrărilor semnate de responsabilul tehnic al intimatului, care prin prisma art. 13 alin. (4) din Legea nr. 721, a confirmat executarea acestor lucrări de către recurent.

La 23.01.2017, SRL „Demi-Alitora” a prezentat referință pe marginea recursului declarat, prin care și-a manifestat dezacordul cu argumentele acestuia și a solicitat respingerea lui.

Potrivit art. 444 CPC, recursul se examinează fără înștiințarea participanților la proces.

Judecând recursul declarat împotriva hotărârii date în instanța de fond și verificând, în limitele invocate în recurs, legalitatea hotărârii atacate, Colegiul conchide că recursul declarat urmează să fie respins, pornind de la următoarele.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. a) CPC al RM instanța, după ce judecă recursul, este în drept să respingă recursul și să mențină decizia instanței de apel și hotărârea primei instanțe, precum și încheierile atacate cu recurs.

Hotărârea recurată a fost adoptată în conformitate cu normele de drept material și procedural și este bazată pe aprecierea corectă și completă a tuturor probelor și circumstanțelor cauzei, motiv pentru care de către Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit este considerată legală și întemeiată.

Potrivit art. 356 CPC, cererea de declarare a insolvenței se judecă în instanță conform normelor generale din prezentul cod, cu excepțiile și completările stabilite de legislația insolvenței.

În conformitate cu prevederile art. 1 alin. (4) din Legea insolvenței nr. 149 din 29.06.2012, procesul de insolvență se desfășoară în conformitate cu prevederile Codului de procedură civilă și cu cele ale prezentei legi.

Potrivit art. 8 al Legii insolvenței nr. 149 din 29.06.2012, hotărârile și încheierile instanței de insolvență pot fi atacate cu recurs în termen de 15 zile calendaristice din data pronunțării și numai în cazurile prevăzute expres de prezenta lege.

După cum rezultă din materialele dosarului, Curtea de Apel Chișinău a emis hotărârea recurată la 11.10.2016 (f.d. 92, vol. II).

Cererea de recurs a fost depusă de către lichidatorul SRL „Lădița fermecată” în proces de faliment, Vasilev Ruslan la 24.10.2016 (f.d. 115, vol. II).

Prin urmare, Colegiul conchide că recurenta a depus cererea de recurs în termenul legal de atac cu recurs.

După cum rezultă din materialele cauzei, recurenta își exprimă dezacordul cu soluția instanței de insolvență, prin care a fost respinsă cererea lichidatorului procedurii de faliment simplificat a SRL „Lădița fermecată”, Vasilev Ruslan cu privire la validarea popririi față de terțul poprit SRL „Demi-Alitora” ca neîntemeiată, fiind dispusă desființarea popririi instituită de lichidatorul SRL „Lădița fermecată” în procedura simplificată a falimentului față de terțul poprit SRL „Demi-Alitora” în mărime de 3 140 727,37 lei cu titlu de datorie, 910 219, 13 lei cu titlu de dobândă de întârziere și 282 665 lei cu titlu de penalitate contractuală.

Potrivit art. 126 alin. (1) al Legii insolvenței nr. 149 din 29.06.2012, sunt supuse urmăririi silite prin poprire mijloacele bănești în numerar și fără numerar, în monedă națională și în valută străină, titlurile de valoare, alte bunuri mobile corporale care sînt datorate debitorului ori sînt deținute în numele său de un terț sau pe care acesta din urmă le va datora în viitor în temeiul unor raporturi juridice existente.

(2) Poprirea se înființează prin somație a administratorului insolvenței/lichidatorului și se comunică terțului menționat la alin.(1) împreună cu o copie certificată de pe hotărârea de intentare a procedurii de insolvență/faliment asupra debitorului.

(3) Prin somație se va pune în vedere terțului, care devine, potrivit alin. (1), terț poprit, interdicția de a plăti fără acordul administratorului insolvenței/lichidatorului sumele de bani sau de a transmite bunurile mobile pe

care le datorează debitorului ori pe care i le va datora, declarându-le indisponibilizate. De la data comunicării somației de înființare a popririi și până la achitarea integrală a obligațiilor, inclusiv pe perioada suspendării urmăririi silite prin poprire, terțul poprit nu va face nicio altă plată sau operațiune care ar putea diminua bunurile indisponibilizate. Orice operațiune efectuată cu aceste sume sau bunuri după data comunicării somației de înființare a popririi este nulă. Când se popresc sume cu scadențe succesive, indisponibilizarea se întinde nu numai asupra sumelor ajunse la scadență, ci și asupra celor exigibile în viitor. Indisponibilizarea se întinde și asupra fructelor civile ale creanței poprite, și asupra oricăror alte accesorii născute chiar după înființarea popririi.

(5) În termen de 5 zile de la comunicarea popririi, iar în cazul sumelor de bani datorate în viitor – de la scadența acestora, terțul poprit este obligat să plătească direct pe conturile de acumulare indicate de administratorul insolvenței/lichidator ori să consemneze suma de bani, dacă creanța poprită este exigibilă, sau, după caz, să indisponibilizeze bunurile mobile incorporale poprite și să trimită dovada către administratorul insolvenței/lichidator pentru a fi preluate.

(8) Terțul poprit nu va putea face contestație împotriva popririi. El își va formula apărările în instanța de insolvență, care validează poprirea.

(9) Dacă terțul poprit nu își îndeplinește obligațiile ce îi revin pentru efectuarea popririi, administratorul insolvenței/lichidatorul, în cel mult o lună de la data la care terțul poprit trebuia să consemneze ori să plătească suma datorată, poate sesiza instanța de insolvență în vederea validării popririi.

(10) Instanța de insolvență îi va cita pe administratorul insolvenței/lichidator, precum și pe terțul poprit, și, la termenul stabilit pentru judecarea cererii de validare, va dispune administrarea oricărei probe necesare soluționării acesteia, care este admisibilă potrivit normelor de drept comun. În instanța de validare, terțul poprit poate opune creditorului următor toate excepțiile și mijloacele de apărare pe care le-ar putea opune debitorului în măsura în care ele se întemeiază pe o cauză anterioară popririi. Hotărârea de validare a popririi este supusă numai recursului de către terțul poprit.

(11) Dacă din probele administrate rezultă că terțul poprit îi datorează sume de bani debitorului, instanța de insolvență va adopta o hotărâre de validare a popririi, prin care va încasa de la terțul poprit suma datorată debitorului, iar în caz contrar, va decide desființarea popririi.

Pornind de la prevederile legale menționate supra, Colegiul civil, comercial de contencios administrativ lărgit reiterează că dacă din probele administrate, rezultă ca terțul poprit datorează sume de bani debitorului, instanța va da o hotărâre de validare a popririi, prin care îl va obliga pe terțul poprit să plătească creditorului, în limita creanței, suma datorată debitorului. În caz contrar, instanța va hotărî desființarea popririi.

Instanța de recurs conchide că instanța de insolvență just a constatat că terțul poprit SRL „Demi-Alitora” nu datorează debitorului insolvent sume de bani.

La caz, prin somația lichidatorului SRL „Lădița fermecată” nr. 55LF din 25.11.2015, recepționată de terțul poprit la 27.11.2015, acesta a solicitat SRL „Demi-Alitora” achitarea sumei de 3 140 727,37 lei în termen de 5 zile de la data primirii somației (f.d. 5-6, vol. I).

În fapt, la 13.01.2010, SRL „Lădița fermecată”, în calitate de antreprenor, și SRL „Demi-Alitora”, în calitate de beneficiar, au încheiat contractul de antrepriză nr. 2/10/A, în baza căruia SRL „Lădița fermecată” s-a obligat să execute, la comanda beneficiarului, în conformitate cu documentația de proiect, devizul de cheltuieli și graficul de efectuare a lucrărilor, lucrări de construcție a blocurilor din cadrul proiectului „Complexul locativ Demi-Alitora cu parcări subterane și obiective de menire comercială și social-culturală din str. Socoleni, 12, cu numărul cadastral 0100404034.01”, inclusiv și funcția de conducere și organizare a procesului de construcție, iar SRL „Demi-Alitora” s-a obligat să recepționeze lucrările și să plătească prețul convenit (f.d. 67-75, vol. I).

La 15.08.2011, SRL „Lădița fermecată”, în calitate de antreprenor, și SRL „Demi-Alitora”, în calitate de beneficiar, au încheiat contractul de antrepriză nr. 2-15/08, în baza căruia SRL „Lădița fermecată” s-a obligat să execute, la comanda beneficiarului, în conformitate cu documentația de proiect, devizul de cheltuieli și graficul de efectuare a lucrărilor, lucrări de construcție a blocului 1B din cadrul proiectului „Complexul locativ Demi-Alitora cu parcări subterane și obiective de menire comercială și social-culturală din str. Socoleni, 12, cu numărul cadastral 0100404034.01”, inclusiv și funcția de conducere și organizare a procesului de construcție, iar SRL „Demi-Alitora” s-a obligat să recepționeze lucrările și să plătească prețul convenit (f.d. 58-66, vol. I).

Conform pct. 5.4 al acestor contracte, darea în exploatare a complexului locativ urma a fi realizată până în trimestrul IV al anului 2010, cu posibilitatea modificării termenului în cazurile unor situații neprevăzute, cu acordul ambelor părți.

Potrivit actului de verificare a decontărilor reciproce conform situației din 31.12.2012, semnat de SRL „Lădița fermecată” și contabilul șef al SRL „Demi-Alitora”, datoria acesteia din urmă față de SRL „Lădița fermecată” constituia la acea dată 1 402 642,27 lei (f.d. 51, vol. I).

Totodată, potrivit actului de verificare a decontărilor reciproce conform situației din 31.12.2013, semnat de către administratorii SRL „Lădița fermecată” și SRL „Demi-Alitora”, SRL „Lădița fermecată” înregistra o datorie față de SRL „Demi-Alitora” în sumă de 6 545,81 lei (f.d. 202, vol. I).

Potrivit reclamației nr. 08-04-14 din 25.04.2014, semnată de directorul SRL „Lădița fermecată”, acesta pretindea că SRL „Demi-Alitora” are o datorie față de SRL „Lădița fermecată” în mărime de 2 899 599 lei (f.d. 56-57, vol. I).

Prin pretenția SRL „Demi-Alitora” din 01.08.2014, recepționată de SRL „Lădița fermecată” la 02.08.2014, aceasta a fost informată despre existența unor abateri a lucrărilor executate de la proiect și s-a menționat că SRL „Lădița fermecată” a abandonat șantierul din aprilie 2012, iar lucrările sunt executate de alți antreprenori și subantreprenori, debitorul insolubil fiind atenționat asupra depășirii termenului de executare a lucrărilor, determinat de părți la pct. 5.4 al contractului nr. 2/10/A din 13.01.2010 pentru trimestrul IV al anului 2010 (f.d. 90-91, vol. I).

Prin reclamația SRL „Demi-Alitora” nr. 351 din 05.09.2014, recepționată de SRL „Lădița fermecată” la 08.09.2014, terțul poprit a remis debitorului insolubil procesul-verbal la complexul locativ „Demi-Alitora” și actul privind stabilirea încălcărilor admise de SRL „Lădița fermecată”, care a fost atenționată despre încălcarea obligațiilor contractuale (f.d. 92-93, vol. I).

Prin cererea prealabilă a SRL „Demi-Alitora” nr. 546 din 09.04.2015, terțul poprit a reiterat faptul neexecutării de către SRL „Lădița fermecată” a obligațiilor asumate și deficiențele admise, pretinzând înlăturarea acestora până la 24.04.2015 și compensarea prejudiciului material în sumă de 3 500 000 lei (f.d. 94, vol. I).

Prin cererea SRL „Demi-Alitora” nr. 680 din 01.12.2015, adresată lichidatorului debitorului insolubil, aceasta a solicitat prezentarea actelor confirmative contrasemnate de ambele părți (f.d. 50, vol. I).

Potrivit prevederilor art. 512 alin. (1) Cod civil, în virtutea raportului obligațional, creditorul este în drept să pretindă de la debitor executarea unei prestații, iar debitorul este ținut să o execute. Prestația poate consta în a da, a face sau a nu face.

În conformitate cu prevederile art. 514 Cod civil, obligațiile se nasc din contract, fapt ilicit (delict) și din orice alt act sau fapt susceptibil de a le produce în condițiile legii.

Potrivit art. 572 alin. (1) și (2) Cod civil, temeiul executării rezidă în existența unei obligații. Obligația trebuie executată în modul corespunzător, cu bună-credință, la locul și în momentul stabilit.

Conform art. 603 alin. (1) Cod civil, debitorul poartă răspundere numai pentru dol (intenție) sau culpă (imprudență sau neglijență) dacă legea sau contractul nu prevede altfel sau dacă din conținutul sau natura raportului nu reiese altfel.

În conformitate cu prevederile art. 946 alin. (1) și (2) Cod civil, prin contractul de antrepriză o parte (antreprenor) se obligă să efectueze pe riscul său o anumită lucrare celeilalte părți (client), iar aceasta se obligă să recepționeze lucrarea și să plătească prețul convenit. Obiectul contractului de antrepriză poate fi atât producerea sau transformarea unui bun, cât și obținerea unor alte rezultate prin efectuarea de lucrări.

Potrivit art. 948 alin. (1) Cod civil, antreprenorul trebuie să transmită clientului lucrarea liberă de orice viciu material sau juridic.

(2) Lucrarea este liberă de vicii materiale dacă are calitățile convenite. În cazul în care nu s-a convenit asupra unor calități, lucrarea este liberă de vicii materiale dacă este corespunzătoare utilizării presupuse în baza contractului sau, dacă nu se poate deduce o asemenea utilizare, utilizării obișnuite.

(3) Cu viciul material se asimilează situația în care antreprenorul produce o altă lucrare decât cea comandată sau produce lucrarea într-o cantitate sau de o dimensiune inferioară, dacă această executare poate fi considerată, pornind de la circumstanțe, ca executare a contractului.

Conform art. 954 alin. (1) și (2) Cod civil, părțile contractante pot conveni asupra unui termen general de executare, iar în caz de necesitate, și asupra termenului de demarare a lucrărilor, asupra termenului de executare a unor părți din lucrare și asupra termenului de finisare a lucrării. Termenul poate fi modificat numai cu acordul comun al părților.

Conform art. 957 alin. (1) Cod civil, după executarea lucrării, clientul este obligat să recepționeze lucrarea în modul, la locul și în termenul stabilit de legislație sau de contract.

(2) Recepționarea este o declarație prin care clientul acceptă lucrarea, cu sau fără rezerve.

(3) Recepționării i se asimilează situația în care clientul nu preia lucrarea în

termenul stabilit în acest scop de antreprenor.

Potrivit art. 958 alin. (1) Cod civil, viciile și abaterile constatate trebuie stipulate în actul de recepționare semnat de părți sau întocmit unilateral, în care se stabilește modul, condițiile și termenele de înlăturare a viciilor și a abaterilor constatate.

(2) Viciile și abaterile sunt înlăturate pe contul antreprenorului.

(3) Clientul care a acceptat lucrarea fără rezerve conservă totuși drepturile împotriva antreprenorului în cazul viciilor ascunse.

În conformitate cu art. 959 Cod civil, reclamațiile referitoare la viciile ascunse sau la abaterile de la condițiile contractului care nu au putut fi descoperite în momentul recepționării lucrării urmează a fi prezentate antreprenorului imediat după constatarea lor.

Potrivit art. 960 alin. (1) Cod civil, dacă lucrarea are vicii, clientul poate cere remedierea lor. Antreprenorul poate alege fie remedierea viciilor, fie efectuarea unei noi lucrări.

(2) Antreprenorul suportă cheltuielile necesare remedierii, în special cheltuielile de transport, de deplasare, de muncă, precum și prețul materialelor.

(3) Antreprenorul poate refuza remedierea dacă este posibilă doar cu cheltuieli disproporționate.

În corespundere cu prevederile art. 962 alin. (1) Cod civil, clientul poate, în urma expirării fără rezultat a termenului stabilit de el pentru remediere, să remedieze el însuși viciul și să ceară compensarea cheltuielilor necesare dacă antreprenorul nu refuză remedierea din cauza costurilor disproporționate.

Articolul 964 Cod civil stipulează că clientul care nu a cerut remedierea viciului după termenul corespunzător stabilit în acest scop de antreprenor și nici nu a reziliat contractul poate doar reduce retribuiția cu o sumă corespunzătoare diminuării valorii lucrării din cauza viciului.

În temeiul dispozițiilor art. 966 alin. (1) Cod civil, după recepționarea lucrării, clientul este obligat să plătească retribuiția convenită de părți, dacă legislația sau contractul nu prevăd plata în rate, sau în alt mod.

(2) Clientul are dreptul să rețină din retribuiție o sumă suficientă pentru a acoperi rezervele pe care le-a făcut la recepționare privind viciile lucrării, pînă vor fi făcute reparațiile sau corecțiile necesare.

(3) Clientul nu-și poate exercita dreptul stipulat la alin.(2) dacă antreprenorul acordă suficiente garanții executării obligațiilor sale.

Pornind de la prevederile legale evocate supra care reglementează procedura de transmitere a lucrărilor executate, Colegiu, conchide că instanța de insolabilitate corect a menționat că executarea obligației de plată poate fi solicitată de antreprenor, în speță de SRL „Lădița fermecată”, de la beneficiar - SRL „Demi-Alitora”, doar în cazul în care prezintă probe pertinente și admisibile în temeiul art. 121 și 122 CPC a prestării serviciilor/executării lucrărilor contractate în beneficiul SRL „Demi-Alitora”, în calitate de astfel de probe fiind admisibile doar înscrisurile, și anume procesele-verbale de recepție a lucrărilor executate, contrasemnate de beneficiar sau lipsite de un răspuns în termenul stabilit, ordinele de plată în beneficiul subantreprenorilor și alte acte primare în sensul indicat.

Mai mult, această concluzie este fortificată și prin clauzele contractelor susmenționate din 13.01.2010 și 15.08.2011, ce statuează în ambele cazuri la pct.

4.2.1 (indicat drept 3.2.1) că SRL „Demi-Alitora” și-a asumat obligația de achitare a lucrărilor după semnarea actelor în decurs de 20 zile bancare din momentul semnării acestora, iar pct. 4.2.2 (3.2.2.) stipulau că beneficiarul are obligația de a întreprinde toate măsurile necesare pentru primirea lucrărilor în decurs de 5 zile din momentul prezentării actului.

Potrivit pct. 7.1-7.4 ale contractelor sus-indicate, predarea de către antreprenor a volumului de lucrări și primirea acestuia de către beneficiar se efectuează după finalizarea tuturor lucrărilor de construcție, prin semnarea actului de îndeplinire și predare a lucrărilor.

Recepția parțială a lucrărilor executate de către antreprenor se efectuează de beneficiar lunar, în cazul îndeplinirii tuturor cerințelor de calitate, conform Legii privind calitatea în construcții, și ale altor acte normative în vigoare.

Recepția finală a lucrărilor executate se efectuează de comisia convocată de Beneficiar în termen de 7 zile de la notificarea efectuată de antreprenor cu întocmirea actului recepției finale a lucrărilor executate.

Lucrările se consideră predate de către antreprenor și recepționate de către beneficiar dacă calitatea lucrărilor corespunde cerințelor și caracteristicilor actelor normative în construcții și proiectului.

În acest sens, instanța de insolvență a constatat că actele de predare a lucrărilor executate prezentate de debitorul insolvent întru confirmarea pretențiilor înaintate nu sunt contrasemnate de către beneficiarul SRL „Demi-Alitora”, iar la dosar lipsesc probe ce ar dovedi că acestea au fost remise terțului poprit pentru semnare.

În context, instanța de fond corect a apreciat argumentul lichidatorului cu trimitere la faptul contrasemnării actelor nominalizate de către responsabilul tehnic din partea SRL „Demi-Alitora” ca fiind irelevant, în condițiile în care art. 7, 13, 22 lit. d) și 25 ale Legii privind calitatea în construcții, investeste responsabilii tehnici ai beneficiarului doar cu atribuții referitoare la verificarea calității execuției construcțiilor, însă nu împuternicesc aceste persoane cu calitatea de reprezentant al beneficiarului în raporturile cu antreprenorul în sensul definit de art. 242 Cod civil, necesară pentru a semna actele de recepție a lucrărilor din numele beneficiarului.

Prin urmare, mențiunile făcute de persoana indicată drept responsabil tehnic pe actele invocate de debitorul insolvent, în lipsa unei probe referitoare la împuternicirile acestuia oferite de SRL „Demi-Alitora”, nu sunt opozabile terțului poprit și nu produc pentru acesta efecte în condițiile în care lipsa unei probe referitoare la înmânarea actelor corespunzătoare SRL „Demi-Alitora” denotă privarea acestuia de posibilitatea de a examina și a se expune asupra actelor date în ordinea stabilită de contractele încheiate și de normele citate ale Codului civil.

Din aceste considerente, argumentele lichidatorului cu trimitere la normele sus-invocate și faptul semnării actelor nominalizate de către responsabilul tehnic sunt nefondate și nu denotă că lucrările invocate ar fi fost vreodată recepționate de către terțul poprit.

Or, actele unilaterale întocmite de debitorul insolvent nu pot fi reținute în calitate de probe în prezenta cauză, având în vedere că art. 122 alin. (1) CPC statuează expres că circumstanțele care, conform legii, trebuie confirmate prin anumite mijloace de probațiune, nu pot fi dovedite cu nici un fel de alte mijloace probante, iar în speță actele enunțate supra pe care sunt fondate pretențiile lichidatorului SRL „Lădița fermecată” nu au fost contrasemnate de persoana

împuțernicită a SRL „Demi-Alitora” și nu au fost prezentate acestuia pentru semnare, astfel încât în privința actelor date nu se întrunesc exigențele legale pentru admiterea lor în calitate de probe.

În acest sens, Colegiul consideră lipsită de suport juridic afirmația recurentului cum că au fost prezentate acte de îndeplinire a lucrărilor semnate de responsabilul tehnic al intimatului, care prin prisma art. 13 alin. (4) din Legea nr. 721, a confirmat executarea acestor lucrări de către recurent. Or, norma în cauză prescrie obligativitatea verificării calității execuției construcțiilor de către investitori prin responsabili tehnici atestați.

Totodată, cu referire la procesele-verbale de recepție a lucrărilor executate, contractele și facturile fiscale, semnate de SRL „Lădița fermecată” și, corespunzător, SRL „Escona-D”, SRL „Demi-Alitora” și SA „Dimecon-11”, Colegiul susține poziția instanței de insolabilitate, care a conchis că, deoarece aceste persoane juridice sunt prezentate ca fiind subantreprenori, prin prisma art. 957 Cod civil și clauzele contractuale susmenționate, SRL „Lădița fermecată” avea obligația de a prezenta SRL „Demi-Alitora”, cu care se afla în raporturi contractuale, lucrările corespunzătoare pentru recepție, iar inacțiunea SRL „Lădița fermecată” face actele indicate ca fiind inopozabile beneficiarului, în speță terțul poprit SRL „Demi-Alitora”.

Potrivit pct. 3.1.20 ale contractelor susmenționate, SRL „Lădița fermecată” avea obligația, anterior executării lucrărilor de construcție și lucrărilor suplimentare, precum și procurării materialelor, de a semna în comun cu SRL „Demi-Alitora” devize de cheltuieli și acorduri adiționale pentru lucrările ce preconizează a fi executate, obligație prevăzută și de art. 933 Cod civil, iar lipsa acestor înscrisuri denotă odată în plus temeinicia concluziilor susmenționate.

În același timp, potrivit actului de verificare a decontărilor reciproce conform situației din 31.12.2013, SRL „Lădița fermecată” înregistra o datorie față de SRL „Demi-Alitora” în sumă de 6 545,81 lei (f.d. 202, vol. I).

Potrivit acestui act, SRL „Lădița fermecată” înregistra la 01.01.2013 o datorie față de SRL „Demi-Alitora” în sumă de 1 485 304,67 lei, iar în perioada 28.01.2013 – 27.09.2013 a încasat suma totală de 1 053 092 lei. Totodată, potrivit facturilor fiscale din 21.10.2013 în valoare de 59 346,36 lei, din 25.09.2013 în valoare de 683 977 lei, din 05.06.2013 în valoare de 808 102 lei, din 31.01.2013 în valoare de 430 425,50 lei, semnate de SRL „Lădița fermecată” și administratorul sau contabilul SRL „Demi-Alitora” (f.d. 52-55, vol. I), debitorul insolubil a executat lucrări în valoare totală de 1 981 851 lei și a beneficiat de restituirea mijloacelor bănești în mărime de 550 000 lei, iar în total suma de 2 531 850,86 lei, astfel încât diferența constituie 6 545,81 lei (1 485 304,67 lei + 1 053 092 lei – 2 531 850,86 lei), aceasta reprezentând datoria SRL „Lădița fermecată” față de SRL „Demi-Alitora”.

Mai mult, SRL „Lădița fermecată” a semnat actul de verificare din 31.12.2013 fără obiecții sau rezerve, iar probe ce ar dovedi că acest act ar fi viciat, nu au fost prezentate instanței.

Din aceste considerente, referirile lichidatorului debitorului insolubil la facturile fiscale nominalizate sunt nefondate, în condițiile în care acestea au fost stinse de către terțul poprit încă în anul 2013.

În acest sens, instanța de insolabilitate just a menționat că potrivit Legii contabilității, actul de verificare a decontărilor reciproce reprezintă expunerea

datelor înregistrate în evidența contabilă a părților semnatare și, corespunzător, actul indicat este fondat pe datele înregistrate în evidența contabilă a SRL „Lădița fermecată” și a SRL „Demi-Alitora” conform documentelor primare.

Potrivit art. 117 alin. (1) Cod fiscal, subiectul impozabil care efectuează o livrare impozabilă pe teritoriul țării este obligat să prezinte cumpărătorului (beneficiarului) factura fiscală pe livrarea în cauză. Prezentarea facturii fiscale se efectuează la momentul apariției obligației fiscale, stabilit prin art. 108, cu excepția cazurilor prevăzute de prezentul cod. Factura fiscală nu se eliberează pentru livrările impozitate conform art. 104 lit. a).

Articolul 3 al Legii contabilității definește noțiunea de document primar ca fiind confirmare documentară (pe suport de hârtie sau în formă electronică) care justifică efectuarea operațiunii economice, acordă dreptul de a o efectua sau certifică producerea unui eveniment.

Conform prevederilor art. 19 alin. (1) al aceleiași legi, faptele economice se contabilizează în baza documentelor primare și centralizatoare.

(2) Documentele primare se întocmesc în timpul efectuării operațiunii, iar dacă aceasta este imposibil - nemijlocit după efectuarea operațiunii sau după producerea evenimentului.

(3) Entitatea utilizează formulare tipizate de documente primare, aprobate de Ministerul Finanțelor. În lipsa formularelor tipizate sau dacă acestea nu satisfac necesitățile entității, entitatea elaborează și utilizează formulare de documente, aprobate de conducerea ei, cu respectarea cerințelor alin.(6).

Astfel, deși lichidatorul a prezentat instanței un șir de înscrisuri, acesta nu a prezentat nici o factură fiscală ce ar fi reflectat operațiunile economice expuse în actele prezentate, circumstanță care, examinată cu lipsa unor astfel de mențiuni în actul de verificare indicat mai sus, denotă că SRL „Lădița fermecată” nu a contabilizat vreodată operațiunile nominalizate în raport cu SRL „Demi-Alitora”, ceea ce dovedește odată în plus că actele prezentate nu vizează lucrări recepționate de terțul poprit conform legislației în vigoare și clauzelor contractuale.

Prin urmare, instanța de insolvență corect a conchis că pretențiile SRL „Lădița fermecată” față de SRL „Demi-Alitora” sunt nefondate, astfel încât în speță nu se întrunesc temeiurile legale pentru admiterea solicitării de validare a popririi și, totodată, se întrunesc temeiurile pentru desființarea acesteia. Or, pentru validarea popririi se impune obligația solicitantului de a proba cert existența creanței față de terțul poprit, sarcina probațiunii aparținând, potrivit art. 118 alin. (1) CPC, solicitantului.

În această ordine de idei, Colegiul califică ca fiind neîntemeiată afirmația recurentului cum că instanța de insolvență nu a luat în considerație în ansamblu toate probele și nici nu a indicat în mod clar și cert motivul pentru care nu le-a reținut. Or, contrar acestei afirmații, instanța de fond cu lux de amănunte a indicat motivul pentru care probele prezentate de recurent nu au fost reținute în sensul invocat.

Instanța de recurs apreciază critic și afirmația lichidatorului cum că a înaintat instanței demers de obligare a terțului poprit să prezinte cartea tehnică, însă a fost respins prin încheierea din 27.09.2016, încheiere pe care o consideră ilegală, deoarece încalcă principiul contradictorialității.

În acest sens, Colegiul reține că instanța de insolvență a respins acest demers din motiv că solicitantul nu a indicat motivul pentru care dânsul întâmpină

dificultăți în dobândirea probei invocate și nici dacă ar fi întreprins vreo tentativă de a le obține de sine stătător, potrivit obligației instituite de cadrul legal.

Astfel, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit atestă că motivele de casare invocate de recurentă nu și-au găsit confirmare în cadrul examinării recursului și acesta urmează a fi respins ca nefondat.

Ținând cont de cele indicate, în temeiul art. 445 alin. (1) lit. a) CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție,

DECIDE:

Se respinge recursul declarat de lichidatorul Societății cu Răspundere Limitată „Lădița fermecată” în proces de faliment, Vasiliev Ruslan.

Se menține hotărârea Curții de Apel Chișinău din 11 octombrie 2016, în cauza intentată la cererea lichidatorului Societății cu Răspundere Limitată „Lădița fermecată” în proces de faliment, Vasiliev Ruslan împotriva terțului poprit Societatea cu Răspundere Limitată „Demi-Alitora” privind validarea popririi.

Decizia este irevocabilă din momentul emiterii.

Președintele ședinței

Valentina Clevadî

Judecători

Ion Druță

Galina Stratulat

Dumitru Mardari

Iuliana Oprea